

**UCHWAŁA NR VIII/53/2011
RADY GMINY SZEMUD**

z dnia 2 czerwca 2011 r.

**w sprawie zatwierdzenia i realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz
Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szemud na lata 2011-2013.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001r., Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), art. 6 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2009 Nr 180. poz. 1493 z późn. zm.), ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007r., Nr 70, poz. 473 z późn. zm.) oraz art. 3 ust. 2, art. 110 ust. 1, 3, 9, 10 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2008r., Nr 115, poz. 728 z późn. zm.).

Rada Gminy Szemud uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szemud na lata 2011-2013, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Szemud

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Wiceprzewodniczący Rady
Gminy

mgr Jacek Nawrocki

Załącznik do Uchwały Nr VIII/53/2011

Rady Gminy Szemud

z dnia 2 czerwca 2011 r.

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE W GMINIE SZEMUD NA LATA 2011-2013

Rozdział 1. Podstawa Prawna

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szemud opracowano na lata 2011-2013 r. w oparciu o następujące podstawy prawne: • Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.), • Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 z późn. zm.), • Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.).

Rozdział 2.

1) Informacje ogólne

Przemoc w rodzinie od wielu lat uważana jest za istotny problem społeczny. Najczęściej ofiarami przemocy są kobiety, dzieci, oraz osoby starsze. Ludzie niechętnie przyznają się do przemocy w rodzinie, jednakże jest to zjawisko coraz częściej ujawniane. Występuje ono we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia, czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą. Przemoc powoduje u ofiary niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem. Dla dzieci, które doznają lub są świadkami przemocy skutki tych sytuacji są nieodwracalne i mogą objawiać się dopiero w życiu dorosłym. Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, w którym kształtuje się osobowość, system wartości i styl życia człowieka. Dbanie o odpowiednie relacje wewnątrzrodzinne, ochrona dóbr osobistych, zapewnienie poczucia bezpieczeństwa jest jednym z zadań państwa. Właśnie dlatego niezbędne jest objęcie pomocą i wsparciem ofiar przemocy poprzez tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

2) Definicja przemocy w rodzinie

Według art. 2 ustawy z dnia 10 czerwca 2010r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw przemoc w rodzinie jest definiowana jako: „jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia lub krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

3) Rodzaje przemocy

Wyodrębnia się następujące rodzaje przemocy:

- Przemoc fizyczna – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu.
- Przemoc psychiczna – sprawowanie przez sprawcę psychicznej kontroli nad ofiarą, zakazywanie kontaktów (straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów).
- Przemoc seksualna – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym.
- Przemoc finansowa (ekonomiczna) – utrzymywanie osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości środków finansowych na prowadzenie gospodarstwa domowego.

- Zaniedbanie – to ciągle niezaspakajanie potrzeb fizycznych i emocjonalnych.

Rozdział 3.

Diagnoza problemu przemocy w rodzinie w gminie Szemud.

Na terenie gminy Szemud przemoc w rodzinie występuje w rodzinach o różnym statusie społecznym, często łączy się z problemem nadużywania alkoholu, niskimi dochodami. Przypadki przemocy zdarzają się w domach rodzinnych, w zamkniętym kręgu osób, gdzie świadkami są jedynie członkowie rodziny. Przypadki przemocy są w ostatnim okresie coraz częściej ujawniane. Dotychczasowe działania informacyjne w skali ogólnokrajowej skutkują z jednej strony zmianą świadomości społecznej co przejawia się większą gotowością ofiar przemocy do ujawniania takich spraw, a z drugiej strony wiążą się z większym profesjonalizmem przedstawicieli służb zobowiązanych do podejmowania interwencji i udzielania pomocy. Należy jednak zaznaczyć, że pomimo większej świadomości społecznej, tylko bardzo zdeterminowane ofiary przemocy decydują się na jej przerwanie i zgłoszenie tego faktu odpowiednim organom.

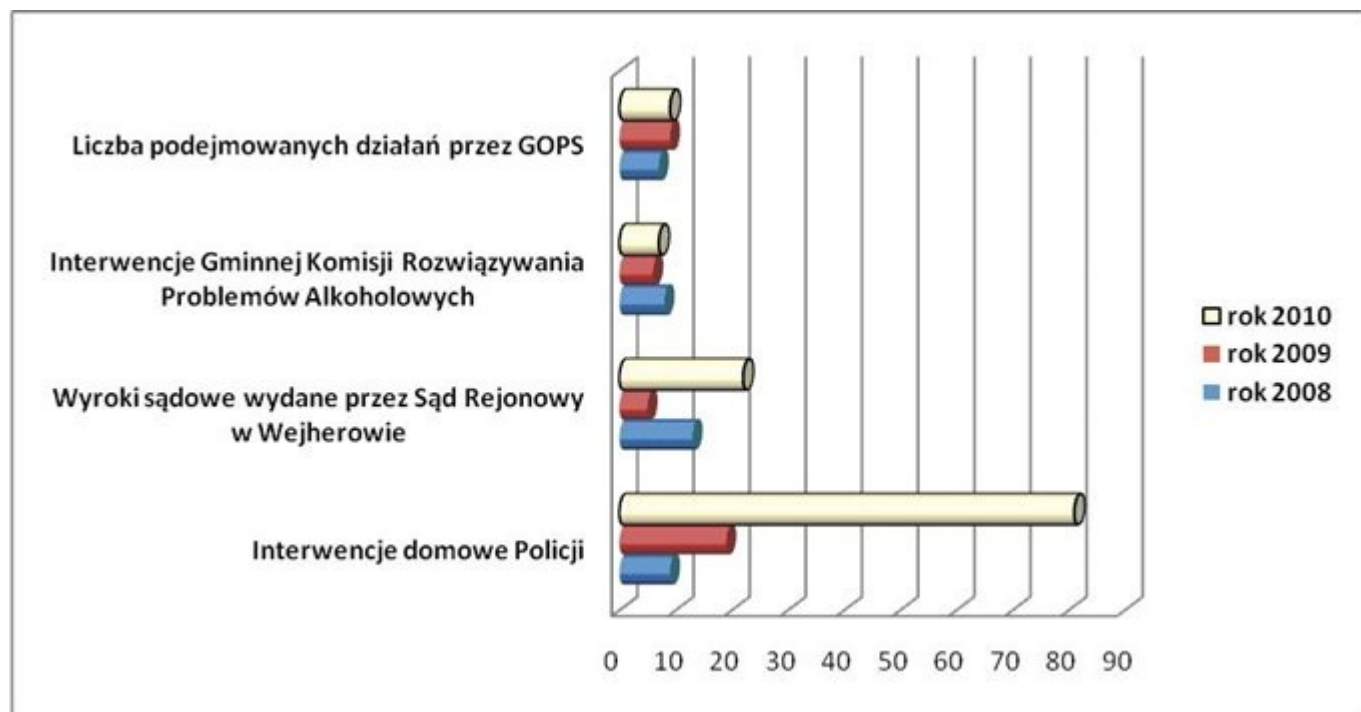
Diagnozę zjawiska przemocy w gminie Szemud przedstawiono w tabeli i wykresie poniżej.

Tabela nr 1.

Lp.	Instytucja	Liczba interwencji w latach		
		2008	2009	2010
1	Policja	9	19	81
2	Sąd	13	5	22
3	GOPS	7	9	9
4	GKRPA	8	6	7

Źródło: Opracowanie własne

Wykres nr 1. Liczba interwencji w związku z przemocą w rodzinie w latach 2008-2010

Źródło: Opracowanie własne

Z przeprowadzonej analizy danych dotyczących przemocy w rodzinie w gminie Szemud w latach 2008 – 2010r. wynika, że problem z roku na rok wzrasta. Łącznie wymienione wyżej instytucje przeprowadziły 195 interwencji związanych z przemocą w rodzinie. Powyższe dane skłaniają do poszukiwania rozwiązań zapobiegających zjawiskom przemocy w rodzinie. W tym celu opracowany został Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy.

Rozdział 4. Założenia Programu

Głównym założeniem Programu jest przyczynienie się do ograniczenia skali problemu i skutków przemocy domowej. Istotnym jest podejmowanie kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę ofiar przemocy, jak na edukowanie osób stosujących przemoc i korygowanie agresywnych zachowań i postaw.

Rozdział 5. Cele programu

Cel główny:

- 1) Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Gminy Szemud.

Cele szczegółowe:

- 1) Koordynacja i integracja działań lokalnych podmiotów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 2) Podnoszenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec przemocy w rodzinie, działania propagujące pozytywne postawy w stosunkach międzyludzkich.
- 3) Podnoszenie kompetencji służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- 4) Udzielanie kompleksowej pomocy osobom i rodzinom dotkniętym problemem przemocy.

Rozdział 6. Zadania programu

Lp.	Zadanie	Działanie	Termin realizacji	Realizatorzy/ partnerzy	Wskaźnik
1.	Powołanie Zespołu Interdyscyplinarnego	1.Zespół będzie się składał z grupy specjalistów reprezentujących instytucje powołane przez Wójta Gminy Szemud zgodnie z uchwałą Rady Gminy Szemud w sprawie trybu i sposobu powołania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego ze szczegółowymi warunkami jego funkcjonowania .	2011	- Wójt Gminy Szemud	- Zarządzenie Wójta Gminy Szemud
2.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinarny zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	1.Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie. 2.Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających na celu zapobieganiu zjawisku. 3.Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie. 4.Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym. 5. Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. 6. Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach. 7. Monitorowanie sytuacji rodzin, w których istnieje zagrożenie wystąpienia przemocy oraz rodzin, w których dochodzi do przemocy. 8. Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. 9. Współpraca z instytucjami prowadzącymi hostele i domy samotnych matek.	2011 - 2013	- Zespół Interdyscyplinarny, - GOPS, - GKRPA, - Policja, - Sąd, - Szkoły, - Zakłady służby zdrowia.	- liczba spraw przekazanych do zespołu interdyscyplinarnego, - liczba podejmowanych działań przez GOPS, - liczba spraw zgłoszonych do GKRPA, - liczba interwencji domowych Policji, - liczba spraw sądowych, - liczba spraw zgłoszonych przez szkołę, - liczba spraw zgłoszonych przez zakłady opieki zdrowotnej.
3.	Zmiana postaw mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-edukacyjne	1. Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie. 2. Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (broszur, ulotek, plakatów, informacji w lokalnej gazecie, ipt.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie. 3. Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie psychologii konfliktów, sposób radzenia sobie ze stresem i agresją swoją oraz rówieśników (prelekcje, filmy, warsztaty). 4. Umieszczenie informacji na stronie internetowej GOPS-u (zakładka informująca o przeciwdziałaniu przemocy) 5. Utworzenie gabloty informacyjnej (umieszczanie materiałów o przeciwdziałaniu przemocy)	2011- 2013	- Zespół interdyscyplinarny, - GOPS, - GKRPA, - Szkoły, - Organizacja pozarządowe.	- liczba broszur, ulotek, plakatów, - liczba artykułów w prasie, - uruchomienie zakładki na stronie internetowej o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, - gablota informacyjna,

4.	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	1. Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz przeciwdziałania przemocy (szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury niebieskiej karty, prowadzenia interwencji kryzysowej itp.). 2. Udział w szkoleniach resortowych, jak i we wspólnych konferencjach i szkoleniach służb.	2011-2013	- instytucje szkoleniowe,	- liczba szkoleń i liczba uczestników,
5.	Ochrona ofiar przemocy w rodzinie,	1. Utworzenie punktu konsultacyjnego dla ofiar przemocy w rodzinie. 2. Pomoc psychologiczna, prawna, medyczna i socjalna dla ofiar przemocy 3. Kierowanie ofiar przemocy w rodzinie na terapie do ośrodków specjalistycznych,	2011-2013	- psycholog - prawnik - pracownik socjalny - lekarz - pielęgniarka środowiskowa	- liczba udzielonych porad specjalistycznych, - liczba skierowań na terapie.

Rozdział 7. Odbiorcy programu

a) Ofiary przemocy w rodzinie:

- Dzieci,
- Współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych,
- Osoby niepełnosprawne,
- Osoby starsze.

b) Sprawcy przemocy w rodzinie

c) Świadkowie przemocy

d) Przedstawiciele władz lokalnych, instytucji oraz służb pracujących na rzecz dzieci i rodzin.

Rozdział 8. Przewidywane efekty realizacji Programu

- 1) Zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
- 2) Odpowiednie przygotowanie osób pomagających ofiarom i sprawcom przemocy w rodzinie.
- 3) Usprawnienie systemu pomocy rodzinom dotkniętym przemocą.
- 4) Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
- 5) Niwelowanie skutków przemocy w rodzinie.

Rozdział 9. Realizatorzy

Koordynatorem Programu jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie przy współpracy z:

- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi,
- Zakładami Opieki Zdrowotnej,
- Organizacjami pozarządowymi.

Rozdział 10. Finansowanie Programu

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szemud są:

1) Środki własne gminy:

- a) zaplanowane na dany rok budżetowy w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Szemudzie na realizację przeciwdziałania przemocy,
- b) pochodzące ze zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

- 2) Dotacje z budżetu państwa,
- 3) Środki pozabudżetowe.

Rozdział 11.
Monitoring i sprawozdawczość programu.

Monitoring programu będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez GOPS. Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szemudzie będzie co roku przedkładał Radzie Gminy Szemud raport z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Szemud.

Niniejszy dokument został przygotowany przez : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Szemudzie